TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2018. gada 19. septembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedība – Tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās – Direktīva (ES) 2016/343 – Nevainīguma prezumpcija – Publiskas norādes par vainu – Tiesiskās aizsardzības līdzekļi – Apcietinājuma piemērošanas pasākuma tiesiskuma kontrole

Lieta C-310/18 PPU

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Spetsializiran nakazatelen sad* (Specializētā krimināltiesa, Bulgārija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2018. gada 11. maijā un tajā pašā dienā reģistrēts Tiesā, kriminālprocesā pret

Emil Milev.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], tiesneši Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], S. Rodins [*S. Rodin*] (referents) un E. Regans [*E. Regan*],

ģenerāladvokāts: M. Vatelē [*M. Wathelet*],

sekretārs: R. Šereša [*R. Şereş*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2018. gada 11. jūlija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– *E. Milev* vārdā – viņš pats,

– Nīderlandes valdības vārdā – *M. K. Bulterman*, pārstāve,

– Eiropas Komisijas vārdā – *R. Troosters* un *Y. Marinova*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2018. gada 7. augusta tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – bulgāru.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2016/343 (2016. gada 9. marts) par to, lai nostiprinātu konkrētus nevainīguma prezumpcijas aspektus un tiesības piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā krimināprocesā (OV 2016, L 65, 1. lpp.), 3. pantu, 4. panta 1. punktu un 10. pantu, aplūkojot šīs direktīvas 16. un 48. apsvēruma, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 47. un 48. panta gaismā.

2 Šis lūgums ir iesniegts krimināprocesā pret *Emil Milev* saistībā ar viņa apcietinājuma turpināšanu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Direktīvas 2016/343 10. apsvērumā ir noteikts:

"Nosakot kopējus minimālos noteikumus aizdomās turēto un apsūdzēto procesuālo tiesību aizsardzībai, šī direktīva tiecas stiprināt dalībvalstu savstarpēju uzticību to krimināltiesību sistēmām un tādējādi veicināt nolēmumu savstarpēju atzīšanu krimināllietās. Šādi kopēji minimālie noteikumi var novērst arī pilsoņu brīvas pārvietošanās dalībvalstu teritorijā šķēršļus."

4 Šīs direktīvas 16. apsvērums ir formulēts šādi:

"Nevainīguma prezumpcija tiktu pārkāpta tad, ja publisku iestāžu publiskos paziņojumos vai tiesu nolēmumos, kas neattiecas uz vainas noteikšanu, par aizdomās turēto vai apsūdzēto izteiktos kā par vainīgu, tik ilgi, kamēr minētās personas vaina nav pierādīta saskaņā ar tiesību aktiem. Šādos paziņojumos un tiesas nolēmumos nebūtu jāatspoguļo viedoklis par to, ka minētā persona ir vainīga. Šādam regulējumam nebūtu jāskar apsūdzības darbības, kuras veic, lai pierādītu aizdomās turētā vai apsūdzētā vainu, piemēram, apsūdzības celšanu, un neskar tiesu nolēmumus, kurus pieņemot apturētais spriedums stājas spēkā, ja tiek ievērotas tiesības uz aizsardzību. Tam nebūtu jāskar arī procesuāla rakstura preliminārie nolēmumi, kurus pieņem tiesu vai citas kompetentās iestādes un kuru pamatā ir aizdomas vai apsūdzošu pierādījumu elementi, piemēram, nolēmumi par pirmstiesas apcietinājumu, ar noteikumu, ka aizdomās turētais vai apsūdzētais šajos nolēmumos nav minēts kā vainīgs. Pirms procesuāla rakstura preliminārā nolēmumu pieņemšanas kompetentā iestāde varētu vispirms pārliecināties par to, vai aizdomās turētā vai apsūdzētā apsūdzošo pierādījumu elementi ir konstatēti tādā apjomā, lai pamatotu attiecīgo nolēmumu, un nolēmumā varētu uz tiem atsaukties."

5 Atbilstoši minētās direktīvas 48. apsvērumam:

"Tā kā šajā direktīvā ir noteikti minimālie noteikumi, dalībvalstīm būtu jāvar paplašināt direktīvā noteiktās tiesības, lai nodrošinātu augstāku aizsardzības līmeni. Dalībvalstu paredzētajam aizsardzības līmenim nekad nevajadzētu būt zemākam par standartiem, kas noteikti Hartā vai [Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā, kas parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī], kā to interpretē Tiesa un Eiropas Cilvēktiesību tiesa."

6 Šīs pašas direktīvas 1. pantā "Priekšmets" ir paredzēts:

"Ar šo direktīvu paredz kopējus minimālos noteikumus, kas attiecas uz:

a) konkrētiem nevainīguma prezumpcijas aspektiem krimināprocesā;

b) tiesībām piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā krimināprocesā."

7 Direktīvas 2016/343 2. pantā "Darbības joma" ir paredzēts:

"Šī direktīva attiecas uz fiziskām personām, kuras ir aizdomās turētie vai apsūdzētie kriminālprocesā. To piemēro visos kriminālprocesa posmos – no brīža, kad persona tiek turēta aizdomās vai apsūdzēta par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu vai par iespējamu noziedzīgu nodarījumu, līdz brīdim, kad nolēmums, kurā tiek galīgi noteikts, vai aizdomās turētais vai apsūdzētais ir izdarījis attiecīgo noziedzīgo nodarījumu, ir kļuvis nepārsūdzams."

8 Šīs direktīvas 3. pantā "Nevainīguma prezumpcija" ir noteikts:

"Dalībvalstis nodrošina, ka aizdomās turētie un apsūdzētie tiek uzskatīti par nevainīgiem, kamēr nav pierādīta viņu vaina saskaņā ar tiesību aktiem."

9 Minētās direktīvas 4. panta "Publiskas norādes par vainu" 1. punktā ir noteikts:

"Dalībvalstis veic pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu, ka tik ilgi, kamēr nav pierādīta aizdomās turētā vai apsūdzētā vaina saskaņā ar tiesību aktiem, publisko iestāžu publiskos paziņojumos un tiesu nolēmumos, ar kuriem netiek noteikts personas vainīgums, minētā persona netiek minēta kā vainīga. Tas neskar apsūdzības darbības, kas tiek veiktas, lai pierādītu aizdomās turētā vai apsūdzētā vainu, vai procesuāla rakstura preliminārus nolēmumus, kurus pieņem tiesu vai citas kompetentās iestādes un kuru pamatā ir aizdomas vai apsūdzoši pierādījumi."

10 Atbilstoši šīs pašas direktīvas 10. pantam "Tiesiskās aizsardzības līdzekļi":

"1. Dalībvalstis nodrošina, lai aizdomās turētajiem un apsūdzētajiem būtu efektīvi tiesiskās aizsardzības līdzekļi, ja tiek pārkāptas viņu tiesības, kas noteiktas saskaņā ar šo direktīvu.

2. Neskarot valstu noteikumus un sistēmas attiecībā uz pierādījumu pieļaujamību, dalībvalstis nodrošina, ka, izvērtējot liecības, ko snieguši aizdomās turētie vai apsūdzētie, vai pierādījumus, kas iegūti, pārkāpjot tiesības klusēt vai neliecināt pret sevi, tiek ievērotas tiesības uz aizstāvību un taisnīga procesa princips."

Bulgārijas tiesības

11 *Nakazatelno protsesualen kodeks* (Kriminālprocesa kodekss, turpmāk tekstā – "*NPK*") 63. panta "Apcietinājums" 1. punktā ir paredzēts:

"Apcietinājumu piemēro, ja pastāv pamatotas aizdomas, ka apsūdzētais ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu [..]"

12 *NPK* 64. panta, kurš attiecas uz drošības līdzekļa "apcietinājums" noteikšanu pirmstiesas posmā, 4. punktā ir paredzēts:

"Tiesa piemēro drošības līdzekli "apcietinājumu", ja ir izpildīti 63. panta 1. daļā minētie nosacījumi [..]."

13 *NPK* 65. panta 1. un 4. punktā ir paredzēts, ka pirmstiesas procesā apsūdzētais, kuram ir piemērots drošības līdzeklis "apcietinājums", jebkurā laikā var lūgt to pārskatīt. Attiecīgi tiesa pārbauda, vai joprojām pastāv visi šī pasākuma piemērošanas pamatā esošie motīvi, no kuriem viens ir pamatotas aizdomas, ka apsūdzētais ir izdarījis attiecīgo [noziedzīgo] nodarījumu.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

14 Izmeklēšanā, kas tika uzsākta saistībā ar 2008. gadā veikalā Sofijā (Bulgārijā) veiktu laupīšanu, *E. Milev* bija viens no aizdomās par laupīšanu turētajām personām. Tomēr viņam netika celta apsūdzība.

15 2009. gada 31. jūlijā šī izmeklēšana tika apturēta, jo nebija iespējams identificēt nevienu aizdomās turēto.

16 Iesniedzējtiesa paskaidro, ka attiecībā uz *E. Milev* šobrīd ir uzsāktas divas citas krimināllietas.

17 Attiecībā uz pirmo no šīm lietām saistībā ar bankas aplaupīšanu iesniedzējtiesa norāda, ka Bulgārijas tiesa noraidīja apcietinājuma piemērošanu *E. Milev*, motivējot ar to, ka viena no galvenajiem apsūdzības lieciniekiem BP liecības nav ticamas. Minētajā lietā vēl nav pieņemts neviens tiesas nolēmums pēc būtības.

18 Attiecībā uz otro lietu saistībā ar organizētas noziedzīgas grupas vadīšanu, lai veiktu laupīšanas, kurā BP arī ir galvenais apsūdzības liecinieks, tā paskaidro, ka *E. Milev* ir atradies apcietinājumā no 2013. gada 24. novembra līdz 2018. gada 9. janvārim, proti, datumam, kurā viņš tika attaisnots visās pret viņu celtajās apsūdzībās, pamatojoties uz to, ka Bulgārijas tiesa neuzskatīja BP liecības par ticamām. Tomēr viņš netika atbrīvots no apcietinājuma.

19 2018. gada 11. janvārī tika atsākts kriminālprocess attiecībā uz 2008. gadā veikto laupīšanu. BP vēlreiz tika nopratināts ka liecinieks.

20 Tajā pašā dienā *E. Milev* tika aizturēts, lai nogādātu tiesā, kurai jālemj par to, vai viņam ir piemērojams apcietinājums.

21 Pirmajā instancē tika apmierināts prokurora lūgums par apcietinājuma piemērošanu *E. Milev*, motivējot ar to, ka liecinieka BP liecības "pirmšķietami" ir ticamas. Otrajā instancē lēmums par apcietinājuma piemērošanu tika apstiprināts, pamatojoties uz detalizētām BP liecībām un tāpēc, ka par nepatiesu liecību sniegšanu viņam var iestāties krimināltatbildība. Iesniedzējtiesas skatījumā, abas tiesas, kurām bija jālemj [par apcietinājuma piemērošanu], ir izvērtējušas BP liecības kā atsevišķus pierādījumus, nesalīdzinot tās ar citiem *E. Milev* attaisnojošiem pierādījumu elementiem. Turklāt minētās tiesas neesot lēmušas par pamatiem, kurus šajā ziņā bija izvirzījis *E. Milev* advokāts.

22 Iesniedzējtiesa uzsver, ka, veicot kontroli pār apcietinājuma piemērošanas turpināšanu, pirmās instances tiesa, uzskatot, ka nav nepieciešams detalizēts pierādījumu elementu izvērtējums, ir izvērtējusi vienīgi BP liecības. Šī pirmās instances tiesa arī ir uzskatījusi, ka *E. Milev* var turpināt apcietinājuma piemērošanu, balstoties uz pierādījumu elementiem, kuriem ir mazāks pierādošais spēks. Otrās instances tiesa ir apstiprinājusi šo vērtējumu, ļoti vispārīgi izvērtējot liecinieku liecības un saistībā ar tām konstatējot, ka pierādījumu elementi, "lai gan tie ir kopsavilkuma veidā, [..] [apstiprina] apsūdzību [..] un tie nav atspēkoti ar citiem pierādījumu elementiem".

23 Otrās instances tiesa, veicot otro kontroli attiecībā uz apcietinājuma piemērošanu, ir uzskatījusi, ka, piemērojot grozīto *NPK*, liecību un lietas materiālos esošo pierādījumu elementu izvērtējums ir jāveic nevis padziļināti, bet ļoti vispārīgi un tā ietvaros pietiek konstatēt, ka pastāv vispārīga varbūtība un aizdomas, ka *E. Milev* ir bijis iesaistīts attiecīgā nodarījuma izdarīšanā.

24 Iesniedzējtiesa norāda, ka apsūdzētās personas advokāta izvirzītie pamati attiecībā uz BP liecību neobjektivitāti un to, ka tās nav ticamas, otrās instances tiesā netika izvērtēti saskaņā ar sacīkstes principu, turklāt šī tiesa nav lēmusi par šiem pamatiem.

25 Iesniedzējtiesa paskaidro, ka tai ir jālemj par *E. Milev* lūgumu vēlreiz izvērtēt viņam piemērotā apcietinājuma tiesiskumu.

26 Tā norāda, ka *E. Milev* uzskata, ka valsts tiesiskajā regulējumā paredzētais nosacījums, kurš ir jāievēro, piemērojot apcietinājuma pasākumu un turpinot tā piemērošanu, un saskaņā ar kuru ir jāpastāv "pamatotām aizdomām", kuras ļauj domāt, ka apsūdzētais ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu, ir jāinterpretē tā, kā to ir definējusi Eiropas Cilvēktiesību Tiesa 1990. gada 30. augusta spriedumā *Fox, Campbell* un *Hartley* pret Apvienoto Karalisti (CE:ECHR:1990:0830JUD001224486). Viņš arī apgalvo, ka šis nosacījums paredz tādu objektīvu ziņu esamību, kuras varētu pārliecināt objektīvu novērotāju, ka attiecīgā persona, iespējams, ir izdarījusi attiecīgo nodarījumu. *E. Milev* arī ir izvirzījis konkrētus argumentus, kāpēc liecinieks BP nav uzskatāms par ticamu, un *E. Milev* advokāts ir iesniedzis daudzus lūgumus par pierādījumu savākšanu, lai pārbaudītu BP liecību ticamību.

27 Iesniedzējtiesa norāda, ka ir tikusi izvērtēta valsts tiesību situācija un valsts judikatūra šajā jomā.

28 Līdz ar to ir attīstījusies jauna valsts judikatūra, saskaņā ar kuru tiesai, kura izskata lietu, gan pirmstiesas stadijā, gan tiesas stadijā ir jālemj pēc tam, kad tā "pirmšķietami", nevis detalizēti ir iepazinusies ar pierādījumiem.

29 Iesniedzējtiesas ieskatā, lēmumi attiecībā uz apcietinājuma piemērošanas turpināšanu ir "procesuāla rakstura preliminārie nolēmumi" Direktīvas 2016/343 4. panta 1. punkta otrā teikuma izpratnē, kuriem piemīt atsevišķas šī punkta pirmajā teikumā paredzēto nolēmumu, "ar kuriem tiek noteikts personas vainīgums", iezīmes.

30 Tāpēc tā arī vēlas zināt, kāda līmeņa kontrole tai ir jāveic attiecībā uz galvenajiem apsūdzošajiem elementiem un kādā apjomā tai ir jāsniedz skaidra un konkrēta atbilde uz apsūdzētās personas argumentiem, ņemot vērā tiesību uz aizstāvību elementus, kuri ir paredzēti Direktīvas 2016/343 10. pantā un Hartas 47. panta 1. punktā. Visbeidzot tā vēlas zināt, vai apstāklis, ka šīs direktīvas 16. apsvērumā ir teikts, ka procesuāla rakstura preliminār[ā] nolēmum[ā] "varētu atsaukties" uz "apsūdzošo pierādījumu elementiem", nozīmē, ka šie elementi var tikt apspriesti uz sacīkstes principu balstītās debatēs tiesā vai ka tiesa var tos vienīgi norādīt.

31 Šādos apstākļos *Spetsializiran nakazatelen sad* (Specializētā krimināltiesa, Bulgārija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai ar Direktīvas 2016/343 3. pantu, 4. panta 1. punkta otro teikumu, 10. pantu, 16. apsvēruma ceturto un piekto teikumu un 48. apsvērumu, kā arī Hartas 47. un 48. pantu ir saderīga valsts judikatūra, saskaņā ar kuru drošības līdzekļa – apcietinājuma – piemērošanas turpināšana (četrus mēnešus pēc apsūdzētā aizturēšanas) ir atkarīga no tā, vai pastāv "pamatotas aizdomas", kas saprotamas kā tikai "pirmšķietams" konstatējums, ka apsūdzētais ir varējis izdarīt konkrēto noziedzīgo nodarījumu?

Ja tas tā nav, vai ar iepriekš minētajām normām ir saderīga valsts judikatūra, saskaņā ar kuru "pamatotas aizdomas" ir saprotamas kā liela varbūtība, ka apsūdzētais ir izdarījis konkrēto noziedzīgo nodarījumu?

2) Vai ar Direktīvas 2016/343 4. panta 1. punkta otro teikumu, 10. pantu, 16. apsvēruma ceturto un piekto teikumu un 48. apsvērumu, kā arī Hartas 47. pantu ir saderīga valsts judikatūra, saskaņā ar kuru tiesai, kas izskata lūgumu par jau piemērotā drošības līdzekļa – apcietinājuma – grozīšanu, ir jāpamato savs lēmums, nesalīdzinot apsūdzošus un attaisnojošus pierādījumus, pat ja apsūdzētās personas advokāts ir sniedzis argumentus šajā ziņā – vienīgais šī aizlieguma iemesls ir tas, ka tiesnesim ir jāsaglabā sava neatkarība gadījumā, ja nākotnē šī lieta viņam tiktu iedalīta izskatīšanai pēc būtības?

Ja tas tā nav, vai ar iepriekš minētajām normām ir saderīga valsts judikatūra, saskaņā ar kuru tiesai ir jāveic detalizētāks un precīzāks pierādījumu izvērtējums un jāsniedz skaidra atbilde uz apsūdzētās personas advokāta argumentiem, pat ja tā uzņemas risku, ka tā nevarēs nedz izskatīt

lietu, nedz pieņemt galīgo nolēmumu par [apsūdzētās personas] vainu gadījumā, kad attiecīgā lieta tai tiek iedalīta izskatīšanai pēc būtības, – kas nozīmētu, ka šo lietu pēc būtības izskatīs cits tiesnesis?"

Par steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedību

32 Iesniedzējtiesa ir lūgusi, lai šim lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu tiktu piemērota Tiesas Reglamenta 107. pantā paredzētā steidzamības tiesvedība.

33 Pamatojot savu lūgumu, iesniedzējtiesa norāda uz faktu, ka *E. Milev* patlaban atrodas apcietinājumā un ka, balstoties uz Tiesas atbildi, šī tiesa izlems jautājumu par šī apcietinājuma pasākuma piemērošanas turpināšanas tiesiskumu.

34 Šajā ziņā ir jāuzsver, pirmkārt, ka šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretējama Direktīva 2016/343, uz kuru attiecas LESD trešās daļas V sadaļa par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu. Tāpēc tam var tikt piemērota steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedība.

35 Otrkārt, saistībā ar steidzamības kritēriju atbilstoši Tiesas judikatūrai ir jāņem vērā apstāklis, ka personai, uz kuru attiecas pamatlieta, šobrīd ir atņemta brīvība un ka tās atrašanās apcietinājumā ir atkarīga no risinājuma pamatlietā (spriedums, 2016. gada 28. jūlijs, JZ, C-294/16 PPU, EU:C:2016:610, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).

36 Izskatāmajā lietā no iesniedzējtiesas sniegtās informācijas, kas ir atgādināta šī sprieduma 19.–25. punktā, izriet, ka *E. Milev* pašlaik ir atņemta brīvība un ka viņa atrašanās apcietinājumā ir atkarīga no Tiesas nolēmuma, jo šīs tiesas atbilde uz uzdotajiem jautājumiem varētu izraisīt nekavējošu viņa atbrīvošanu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 22. decembris, *Ardic*, C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, 59. punkts).

37 Šādos apstākļos Tiesas pirmā palāta pēc tiesneša referenta priekšlikuma un uzklausījusi ģenerāladvokātu 2018. gada 5. jūnijā nolēma apmierināt iesniedzējtiesas pieteikumu par steidzamības tiesvedības piemērošanu šim lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

38 Ar saviem jautājumiem, kuri ir jāizvērtē kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2016/343 3. pants, 4. panta 1. punkts un 10. pants, aplūkojot šīs direktīvas 16. un 48. apsvēruma, kā arī Hartas 47. un 48. panta gaismā, ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesai, izvērtējot, vai valsts tiesiskā regulējuma izpratnē pastāv "pamatotas aizdomas", kuras ļauj domāt, ka persona ir izdarījusi [noziedzīgu] nodarījumu, un kuru esamība ir nosacījums šīs personas turēšanai apcietinājumā, šai tiesai ir vienīgi jākonstatē, ka pirmšķietami šī persona ir varējusi izdarīt šādu nodarījumu vai arī šai tiesai ir jācenšas konstatēt, vai pastāv liela varbūtība, ka minētā persona ir izdarījusi šo nodarījumu. Valsts tiesa arī vēlas zināt, vai šīs tiesību normas ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesa, lemjot par lūgumu grozīt apcietinājuma pasākumu, var motivēt savu lēmumu, neveicot apsūdzošo un attaisnojošo pierādījumu elementu salīdzināšanu, vai arī šai tiesai ir jāveic detalizētāks šo elementu izvērtējums un jāsniedz skaidra atbilde uz apcietinājumā esošās personas izvirzītajiem argumentiem.

39 Vispirms ir jākonstatē, ka Direktīvas 2016/343 2. pantā ir paredzēts, ka tā attiecas uz fiziskām personām, kuras ir aizdomās turētie vai apsūdzētie kriminālprocesā, un to piemēro visos kriminālprocesa posmos – no brīža, kad persona tiek turēta aizdomās vai apsūdzēta par noziedzīga

nodarījuma izdarīšanu vai par iespējamu noziedzīgu nodarījumu, līdz brīdim, kad nolēmums, kurā tiek galīgi noteikts, vai aizdomās turētais vai apsūdzētais ir izdarījis attiecīgo noziedzīgo nodarījumu, ir kļuvis nepārsūdzams.

40 Tā kā iesniedzējtiesai ir jālemj par krimināllietā pret *E. Milev* piemērotā apcietinājuma turpināšanu, jo pastāv pamatotas aizdomas, kas ļauj domāt, ka viņš ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu, ir jāuzskata, ka Direktīva 2016/343 attiecas uz *E. Milev* un uz šo valstī notiekošo procesu.

41 Tomēr, tā kā no iesniedzējtiesas lēmuma neizriet, ka pamatlieta attiecas uz tāda tiesiskās aizsardzības līdzekļa, kas paredzēts Direktīvas 2016/343 10. panta 1. punktā, esamību vai kādu no jautājumiem, kuri regulēti šīs direktīvas 10. panta 2. punktā, šim pantam nav nozīmes, lai sniegtu atbildi, kura Tiesai tiek lūgta izskatāmajā lietā.

42 Attiecībā uz pārējām Direktīvas 2016/343 normām, kuras minējusi iesniedzējtiesa, ir jānorāda, ka šīs direktīvas 3. pantā ir paredzēts, ka dalībvalstis nodrošina, ka aizdomās turētie un apsūdzētie tiek uzskatīti par nevainīgiem, kamēr nav pierādīta viņu vaina saskaņā ar tiesību aktiem.

43 Šīs direktīvas 4. panta 1. punktā ir noteikts, ka dalībvalstīm ir jāveic pasākumi, kas nepieciešami, lai tostarp nodrošinātu, ka tik ilgi, kamēr nav pierādīta aizdomās turētā vai apsūdzētā vaina saskaņā ar tiesību aktiem, tiesu nolēmumos, ar kuriem netiek noteikts personas vainīgums, minētā persona netiek minēta kā vainīga; tas neskar procesuāla rakstura preliminārus nolēmumus, kurus pieņem tiesu iestādes un kuru pamatā ir aizdomas vai apsūdzoši pierādījumi.

44 Šī tiesību norma ir jāaplūko Direktīvas 2016/343 16. apsvēruma gaismā, saskaņā ar kuru nevainīguma prezumpcijas ievērošana neskar nolēmumus par apcietinājumu, ar nosacījumu, ka aizdomās turētais vai apsūdzētais šajos nolēmumos nav minēts kā vainīgs. Atbilstoši šim pašam apsvērumam, pirms tiesu iestādes pieņem procesuāla rakstura preliminārо nolēmumu, tās varētu vispirms pārliecināties par to, vai aizdomās turētā vai apsūdzētā apsūdzošo pierādījumu elementi ir konstatēti tādā apjomā, lai pamatotu attiecīgo nolēmumu un nolēmumā varētu uz tiem atsaukties.

45 Turklāt ir jānorāda, ka Direktīvas 2016/343 mērķis, kā tas izriet no tās 9. apsvēruma un 1. panta, ir paredzēt kopējus minimālos noteikumus, kas ir piemērojami kriminālprocesā un attiecas uz konkrētiem nevainīguma prezumpcijas aspektiem un tiesībām piedalīties klātienē lietas izskatīšanā.

46 Arī atbilstoši Direktīvas 2016/343 10. apsvērumam tajā ir vienīgi noteikti kopējie minimālie noteikumi aizdomās turēto un apsūdzēto procesuālo tiesību aizsardzībai, lai stiprinātu dalībvalstu savstarpēju uzticību to krimināltiesību sistēmām un tādējādi veicinātu nolēmumu savstarpēju atzīšanu krimināllietās.

47 Attiecīgi, ņemot vērā ar Direktīvu 2016/343 īstenoto minimālo harmonizāciju, tā nevar tikt interpretēta kā pilnīgs un izsmeļošs instruments, kura mērķis būtu noteikt visus nosacījumus, saskaņā ar kuriem ir jāpieņem lēmums par apcietinājuma piemērošanu.

48 No iepriekš minētā izriet, ka attiecībā uz kriminālprocesiem Direktīva 2016/343, it īpaši tās 3. pants un 4. panta 1. punkts, neliek šķēršļus tādu procesuāla rakstura preliminārо nolēmumu pieņemšanai, kāds ir tiesas iestādes pieņemts nolēmums par apcietinājuma piemērošanas pasākuma turpināšanu, kas ir balstīts uz aizdomām vai apsūdzošu pierādījumu elementiem, ar nosacījumu, ka apcietinājumā esošā persona šajos nolēmumos nav minēta kā vainīga. Turklāt, ciktāl iesniedzējtiesa ar saviem jautājumiem cenšas noskaidrot nosacījumus, saskaņā ar kuriem var tikt pieņemt nolēmums par apcietinājuma piemērošanu un, konkrēti, vēlas noskaidrot, kādai ir jābūt tās pārliecības pakāpei attiecībā uz [noziedzīgā] nodarījuma izdarītāju, kādi ir dažādo pierādījumu elementu izvērtējuma noteikumi un kāda apjoma pamatojums tai ir jāsniedz, atbildot uz procesā šajā tiesā izvirzītajiem argumentiem – šādi jautājumi nav regulēti šajā direktīvā, bet gan vienīgi valsts tiesībās.

49 Attiecīgi uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka Direktīvas 2016/343 3. pants un 4. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie pieļauj tādu procesuāla rakstura preliminārо nolēmumu pieņemšanu, kāds ir tiesas iestādes pieņemts nolēmums par apcietinājuma piemērošanas pasākuma turpināšanu, kuri ir balstīti uz aizdomām vai apsūdzošu pierādījumu elementiem, ar nosacījumu, ka apcietinājumā esošā persona šajos nolēmumos nav minēta kā vainīga. Turpretim šajā direktīvā nav regulēti nosacījumi, saskaņā ar kuriem var tikt pieņemti nolēmumi par apcietinājuma piemērošanu.

Par tiesāšanās izdevumiem

50 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2016/343 (2016. gada 9. marts) par to, lai nostiprinātu konkrētus nevainīguma prezumpcijas aspektus un tiesības piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā kriminālprocesā, 3. pants un 4. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie pieļauj tādu procesuāla rakstura preliminārо nolēmumu pieņemšanu, kāds ir tiesas iestādes pieņemts nolēmums par apcietinājuma piemērošanas pasākuma turpināšanu, kuri ir balstīti uz aizdomām vai apsūdzošu pierādījumu elementiem, ar nosacījumu, ka apcietinājumā esošā persona šajos nolēmumos nav minēta kā vainīga. Turpretim šajā direktīvā nav regulēti nosacījumi, saskaņā ar kuriem var tikt pieņemti nolēmumi par apcietinājuma piemērošanu.

[Paraksti]